

Jerome Klapka Jerome – Tři muži na toulkách

Ukázka z 13. kapitoly

Cizinec, který se chce zúčastnit knajpy a rád by si při ní počínal po německu, udělá dobře, když si ještě před zahájením všech procedur přišpendlí na klopku saka lísteček se svým jménem a adresou. Německý student je vtělená zdvořilost, a ať je sám v jakémkoli stavu, vždycky se postará o to, aby se jeho host dostal nějakým způsobem ještě přede dnem bezpečně domů. Nemůže se ovšem od něho chtít, aby si pamatoval všechny adresy.

Kdosi mi vyprávěl, co se přihodilo třem hostům jedné berlínské knajpy, a jak to s nimi mohlo dopadnout tragicky. Ti cizinci byli odhodláni vzít to všechno zgruntu. Tento svůj úmysl jasně prohlásili, stržili potlesk, každý pak napsal svou adresu na vizitku a tu vizitku si přišpendlil před sebe na ubrus. A to byla chyba. Ty visitky si měli, jak jsem už řekl, důkladně přišpendlit na saka. Člověk si přece někdy přesejde jinam, najednou, aniž si to uvědomuje, se třeba octne na opačné straně stolu; ale ať se stěhuje kamkoli, stěhuje se v saku.

Někdy po půlnoci nadhodil předseda, že by ti, co se ještě udrží na nohou, mohli chovat bezstarostněji, kdyby napřed někdo dopravil do postelí pány, kteří už nejsou schopni zvednout hlavu se stolu. Mezi těmi, kteří už o všechno, co se kolem nich děje, nadobro ztratili zájem, byli i ti tři Angličané. O těch bylo rozhodnuto naložit je pod dohledem jednoho relativně střízlivého studenta do drožky a vrátit je domů. Kdyby byli celý večer zůstali sedět na svých původních místech, všechno mohlo být v pořádku; ale oni naneštěstí pobíhali sem a tam a teď nikdo nevěděl, který pán patří ke které vizitce; především to nevěděli oni sami. Ale za toho všeobecného rozjaření si z toho zřejmě nikdo nedělal těžkou hlavu. Byli tu tři páni a tři adresy. Usoudilo se nejspíš, že i kdyby došlo k omylu, ráno se to stejně správně roztřídí. No odnesli prostě ty tři pány do drožky, ten relativně střízlivý student si vzal do ruky ty tři vizitky a drožka odstartovala, zatímco celá společnost hulákala "sláva!" a "dobré pořízení!"

Německé pivo má jednu výhodu: člověk po něm není opilý tak, jak výrazu opilý rozumíme v Anglii. Většinou se nechová závadně; prostě zvadne. Není mu do řeči; chce být sám a touží spát; a je mu úplně jedno kde - kdekoli.

Vedoucí té čtyřčlenné party dal zastavit u nejbližší adresy. Vyvekl z drožky svůj nejhorší případ; vrozený instinkt mu radil, toho aby se zbavil nejdřív. Spolu s drožkářem ho vynesl na schody penziónu a zazvonil. Otevřít přišel ospalý portýr. Odtáhli své bříme do domu a rozhlíželi se, kam je složit. Dveře do jednoho pokoje byly náhodou otevřeny; a nikdo tam nebyl; co lepšího si mohli přát? Zanesli ten svůj ranec dovnitř. Zbavili ho jen toho, co se z něho dalo stáhnout snadno, a uložili ho do postele. A pak se student i drožkář, sami se sebou velice spokojení, vrátili do vozu.

U další adresy zastavili znova. Tentokrát se po jejich zazvonění objevila dáma v kimonu a s knížkou v ruce. Německý student se podíval na hořejší z těch dvou vizitek, co mu zbyly v ruce, a ptal se, má-li to potěšení hovořit s paní Y. Náhodou měl a šlo samozřejmě pouze o potěšení z jeho strany. Vložil paní Y, že ten pán, co momentálně spí na zemi u zdi, je její manžel. To, že se s ním zase shledává, v ní nevyvolalo pražádné nadšení; otevřela prostě dveře do ložnice a vzdálila se. Drožkář a student odnesli toho spícího dovnitř a položili ho na postel. S jeho svlékáním se už neobtěžovali, na to byli moc unavení. Domácí paní už ani nezahlédli, a tak se vytratili, aniž se odporoučeli.

Poslední vizitka patřila starému mládenci, ubytovanému v jednom hotelu. Svého posledního spáče odvezli tedy do toho hotelu, tam ho svěřili nočnímu portýrovi a víc se o něj nestarali.

Vraťme se teď na adresu, kam byl doručen ten první balík. Tam to bylo takhle: Asi tak osm hodin před tím doručením pravil pan X paní X: "Už jsem ti říkal, miláčku, že jsem na dnešní večer pozván na takovou sešlost, které se, tuším, říká knajpa?"

"Ano, o něčem takovém ses mi zmínil," odpověděla paní X. "Co to je, ta knajpa?"

"To je taková mládenecká parta, miláčku, kde se scházejí studenti, aby si zazpívali a popovídali... a zakouřili a... a tak podobně, víš."

"Aha. Tak to doufám, že se tam budeš dobře bavit," řekla paní X, která byla moc milá a rozumná.

"No, bude to zajímavé," soudil pan X. "Už dlouho si přeju to poznat. Možná že..." dodal, "chci říct, že není vyloučeno, že přijdu domů kapánek pozdě."

"Čemu říkáš pozdě?" ptala se paní X.

"To je těžké odhadnout," odpověděl pan X. "Víš, tihle studenti, to je nevázaná chasa, a když je jich víc pohromadě... A pak, tam jsou, myslím, pořád samé přípisky. Já nevím, jak to na mě bude působit. Když se mi naskytne nějaká příležitost, tak se ztratím brzy. ...ovšem, když to bude možné tak, abych je tím neurazil. Ale když to nepůjde..."

Na to řekla paní X, což, jak jsem se už zmínil, byla žena rozumná: "Měl by sis těm lidem, co jim ten penzión patří, říct, aby ti půjčili klíč od domu. A já budu dneska spát s Dolly, takže mě nebudeš rušit, ať už přijdeš kdykoli."

"To je báječný nápad," souhlasil pan X. "To by mě mrzelo, kdybych tě v noci rušil. Ale já stejně přijdu jako myška a rovnou vklouznu do postele."

Někdy uprostřed noci, či možná už k ránu, se Dolly, což byla sestra paní X, posadila na posteli a chvíli naslouchala.

"Jenny," řekla, "jsi vzhůru?"

"Jsem, holka" odpověděla paní X. "To nic. Spi dál."

"Ale co to je?" ptala se Dolly. "Nemyslíš si, že je to požár?"

"Já si myslím," odpověděla paní X, "že to je Percy. Patrně ve tmě o něco zakopl. Nic se neboj, holka, a klidně spi dál."

Ale jen Dolly znova zadřímala, paní X, která byla dobrou manželkou, si řekla, že se tiše vykrade z ložnice a dohlédne, aby bylo s Percym všechno v pořádku. A tak si vzala župan a trepy a plížila se chodbou ke svému vlastnímu pokoji. Ale probudit toho pána, co tam ležel na posteli, to by bylo chtělo zemětřesení. Paní X si rozsvítila svíčku a přikradla se k němu.

Ale nebyl to Percy; ani to nebyl nikdo Percymu podobný. Tento muž, to bylo paní X naprosto jasné, se nikdy, za žádných okolností, nemohl stát jejím manželem. Tak, jak vypadal teď, probouzel u ní dokonce vyslovený odpor. Jejím jediným přáním bylo, aby se ho co nejrychleji zbavila.

Ale bylo na něm něco, co jí připadalo povědomé. Přistoupila k němu blíž a podívala se na něj pozorněji. A pak si vzpomněla. No ovšem, to je přece pan Y, u něhož hned ten první den, jak přijeli do Berlína, byli s Percym na večeři.

Ale co dělá tady? Postavila svíčku na stůl, posadila se a hlavou v dlaních se zamyslela. A najednou jí svitlo. S tímhle panem Y šel přece Percy na tu knajpu. A došlo k omylu. Pan Y byl dopraven na adresu Percyho. A Percy v tuhle chvíli...

Vyvstaly před ní hrůzné možnosti, vyplývající z této situace. Vrátila se do pokoje k Dolly, spěšně se oblékla a potichu se odplížila dolů. Na ulici chytila naštěstí drožku a dala se zavést k paní Y. Drožkáři řekla, aby na ni počkal, a vyletěla nahoru a neodbytně zazvonila. Zase přišla otevřít paní Y, pořád v tom kimonu a s tou knížkou v ruce.

"Paní X!" zvolala. "Co vás k nám přivádí?"

"Můj manžel!" - To bylo to jediné, nač se v tom okamžiku paní X vzmohla. - "Je tady?"

"Paní X!" zajíkla se paní Y a vytáhla se do své plné výšky. "Jak se opovažujete...?"

"Jéje, prosím vás, nevykládejte si to špatně," žadonila paní X. "Všechno je to jenom takové strašlivé nedopatření. Chudáka Percyho museli zřejmě místo k nám domů přinést sem k vám, určitě ho sem museli přinést. Jděte se, prosím vás, kouknout."

"Nerozčilujte se, drahoušku," pravila paní Y, která byla mnohem starší a mnohem mateřštější. "Přinesli ho sem ani ne před půl hodinou, a já, abych vám řekla pravdu, jsem se na něj ani nepodívala. Je támhle v tom pokoji. Myslím, že si ani nedali tolik práce, aby mu stáhli boty. Když zachováte klid, dostaneme ho dolů a domů a nikdo kromě nás dvou o tom nebude nic vědět."

Paní Y byla, jak vidno, přímo žhavá, aby paní X pomohla.

Rázně otevřela dveře ložnice a paní X tam vstoupila. A v momentě z ní byla zase venku a tvář měla bílou a vyděšenou.

"To není Percy," vydechla. "Co mám dělat?"

"Tak takovýchhle omylů byste se dopouštět neměla!" řekla paní Y a sama vykročila k ložnici.

Paní X ji zarazila. "Ale váš manžel to taky není."

"Nesmysl!" řekla paní Y.

"Není, vážně," trvala na svém paní X. "Já to musím vědět, protože od toho zrovna jdu, ten spí v Percyho posteli."

"A jak se tam dostal?" zahřměla paní Y.

"Dopravili ho tam, uložili ho tam," vysvětlovala paní X a dala se do pláče. "To právě mě přivedlo na myšlenku, že Percyho museli dát k vám."

Ženy zíraly jedna na druhou; hodnou chvíli bylo ticho, přerušované pouze chrápáním toho pána za dveřmi, které zůstaly pootevřeny.

"Ale kdo je teda tamten?" promluvila konečně paní Y, která se vzpamatovala první.

"Nevím," odpověděla paní X, "toho jsem nikdy neviděla. "Nemůže to být nějaký váš známý?"

Ale paní Y pouze přibouchla dveře.

"Co budeme dělat?" ptala se paní X.

"Já vím, co udělám já," řekla paní Y. "Já pojedu s vámi k vám a vyzvednu si svého manžela."

"Ale on tvrdě spí," namítala paní X.

"Ten spí, co ho znám," odvětila paní Y, zapínajíc si plášť.

"Ale kam se poděl Percy?" vzlykala chudinka paní X, když spolu sestupovaly se schodů.

"To je otázka," pravila paní Y, "kterou musíte zítra položit *jemu*."

"Když vyvádějí takovéhle přehmaty," řekla paní X, "tak se vůbec nedá říct, co všechno s ním mohli provést."

"Ráno to všechno vyšetříme," konejšila ji paní Y.

"Ty knajpy, to je pěkná ohavnost," prohlásila paní X. "Do žádné už Percyho nepustím. Nikdy. Jaktěživa."

"Drahoušku," poznamenala paní Y, "když si bude hledět svých povinností, sám už nebude do žádné chtít." A proslýchá se, že doopravdy nechtěl.

Ale, jak jsem už řekl, chyba byla v tom, že si vizitky přišpendlili na ubrusy, a ne na saka. A za každou zmýlenou bývá člověk na tomhle světě moc přísně potrestán.